

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö VM064:01/2012, 4.2.2014

**LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA**

Rinnekoti-Säätiö esittää lausuntopyynnön kohteena olevasta luonnoksesta seuraavaa.

Rinnekoti-Säätiö ylläpitää Rinnekodin koulua, jossa annetaan esi- ja perusopetusta kehitysvammaisille, pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja nuorille. Koulu sijaitsee Espoon Lakistossa ja siellä käy oppilaita sekä lapsuudencodeista että Rinnekodin tutkimus- ja kuntoutuskeskuksesta. Oppilaita tulee useista kunnista ja he tarvitsevat erittäin paljon tukea monivammaisuuden, kehitysvammaisuuteen liittyvien vakavien lisäsairauksien ja/tai vaativien psykiatristen ja/tai autismin kirjon oireiden vuoksi. Rinnekodin kouluun tulevat lapset ja nuoret ovat oppilaita, joiden opetuksen järjestäminen ei ole onnistunut kotikoulussa.

Uudistusluonnoksessa kuntien rahoitus, ja siten myös esi- ja perusopetuksen rahoitus perustuu nykyistä enemmän yleisiin kunnan rakenteellisiin ominaisuuksiin, kuten pinta-ala ja asukastiheys, ja kunnan väestöä kuvaaviin rakenteellisiin indikaattoreihin, kuten kunnan maahanmuuttajien osuuteen, aikuisväestön koulutustasoon ja työttömyysasteeseen. Rahoituksessa ei oteta huomioon yksittäisten oppilaiden erityisen tuen tarvetta, jolloin vaarana saattaa olla, että uudistus heikentää tukea tarvitsevien oppilaiden mahdollisuutta opiskella tasavertaisesti muiden ikätovereidensa tavoin. Erityisen tärkeää on varmistaa, että eniten tukea tarvitsevien lasten ja nuorten oppimismahdollisuudet turvataan. Erityistä tukea opiskelussaan tarvitsevat esimerkiksi vaikeasti kehitysvammaiset oppilaat, joilla on joko vaikeita psykiatrisia tai autismin kirjon oireita. Heidän osuutensa ikäluokasta on alle prosentin eli lukumääräisesti heitä on vähän.

Hallitus antoi 3.4.2014 eduskunnalle esityksen uudeksi yhdenvertaisuuslainsäädännöksi. Esityksen mukaan mm. viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien on varmistettava vammaiselle henkilölle muiden kanssa yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen esi- ja perusopetuksen osalta luonnoksen esittämällä tavalla saattaa vaarantaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten oikeutta koulutukseen. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen jatkovalmistelussa tulee huolehtia siitä, että oppilaiden tarvitseman erityisen tuen tarve tulee varmistetuksi sekä rahoituksen määrässä että rahoituksen oikeassa kohdentumisessa.

Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan mm., että kotikuntakorvauksen todellisista kustannuksista vähennettäisiin sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannukset, jotta rahoitusta ei maksettaisi kahteen kertaan. Tämä, samoin kuin siirtymäajan tasausjärjestelmä saattavat pahimmillaan

vaarantaa pidennettyä oppivelvollisuutta suorittavien oppilaiden opetuksen riittävän rahoituksen.

Rinnekoti-Säätiö esittää, että lakiuudistuksen jatkovalmistelussa varmistetaan pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten ja nuorten opiskelun rahoituksen riittävä määrä ja oikea kohdentaminen. Mikäli po. seikkoja ei oteta rahoituksessa riittävästi huomioon, syntyy tarve monikanavaisille, hallinnollisestikin raskaille rahoitusmalleille.

Espoossa 4. huhtikuuta, 2014

Rinnekoti-Säätiö

Markku Niemelä
säätiön johtaja

Lea Nevalainen
talous- ja hallintojohtaja